

A N Y 2 0 2 4

MEMÒRIA ANUAL

ASSOCIACIÓ L'ERA

MISSIÓ

2024 - MEMÒRIA ANUAL ASSOCIACIÓ L'ERA

L'Era és una entitat sense ànim de lucre que treballa per fomentar l'agroecologia i la sostenibilitat en l'àmbit agrícola i ramader. A través de la formació, la divulgació i la creació de xarxa, impulsem iniciatives per promoure una agricultura respectuosa amb el medi ambient, la biodiversitat i les persones.

ELS NOSTRES VALORS

Com cada any, us presentem una memòria on recollim les principals activitats. La majoria d'elles s'emmarquen en els projectes de llarg recorregut que persegueixen la missió principal de la nostra associació: les propostes formatives, la revista Agrocultura, el banc de llavors Esporus i l'agricultura del sòl viu d'Esfera.

A més, duem a terme moltes altres iniciatives, sovint en col·laboració amb altres entitats del país, institucions públiques i també privades: la Xarxa Catalana de Graners, l'Aliança Fulla Verda, la Comunalitat de Manresa, per exemple.

Ens mou enfortir els valors de l'agroecologia, entenent que són els únics que ens poden portar a un sistema alimentari just, solidari, ambientalment respectuós i saludable per a les persones.

Caminem amb més de 300 socis i sòcies i comptem amb la confiança d'empreses i organismes públics que ens ajuden a seguir fent la nostra feina. Aquí en trobareu una petita mostra.

NOVA JUNTA DIRECTIVA

L'any 2024, vam renovar la junta directiva, incorporant noves persones amb ganes de continuar impulsant el projecte de L'Era. La nova junta combina experiència i renovació, amb perfils diversos que ens ajuden a abordar millor la nostra tasca i fer créixer l'entitat dia a dia.

Membres de la junta directiva d'esquerre a dreta i de dalt a baix:

- Engràcia Valls (Presidenta)
- Berta Castellà
- Núria Cuch (Secretària)
- Oriol Duch
- Joan Sans
- Isadora Schmidt (Tresorera)
- Joan Vilageliu

Agraïm a la Carolina Domínguez, presidenta fins al 2024, tots els anys que ha estat al capdavant de l'entitat i les hores dedicades perquè l'associació L'Era pogués mantenir i ampliar la seva activitat en pro de l'agroecologia.

FORMACIÓ

POL·LITZANT CONEIXEMENT

La crisi ambiental, social i econòmica és un repte constant per als coneixements en agronomia. És per això que la formació és imprescindible en un entorn tan canviant i alhora voluble. Des de la nostra associació oferim propostes adreçades a diferents cercles:

- Centres educatius
- Formació contínua a escoles agràries
- Cursos i tallers per a institucions públiques per a professionals o per a públic general
- Programa de cursos propis per a professionals o amateurs

LA NOSTRA ALIANÇA AMB L'ESCOLA AGRÀRIA DE MANRESA

L'associació L'Era deu la seva fundació a la inquietud de l'equip de l'Escola Agrària de Manresa. Des de fa més de 25 anys treballem colze a colze per portar la formació més innovadora al sector agrari.

Durant el 2024, hem pogut programar cursos i jornades tècniques en el marc de la formació contínua d'aquest centre educatiu. Destaquem algunes activitats que van portar experts de renom internacional.

- Cicles hidrològics, gestió de l'aigua i la pluja en l'agricultura mediterrània. Amb Annelies Broekman, Céderic Cabrol, Eloi Cordoní, Laurent Dénise, Konrad Schreiber, Jordi Puig i Francesc Ferrer
- Poda fisiològica en vinya. Amb Maxime Pourveur, de l'equip Architecte du Vivant de Marceau Bourdarias
- Mètodes d'avaluació de regeneració de sòls
- Disseny de sistemes agroforestals i agricultura sintròpica

El vincle amb l'Escola Agrària de Manresa també ens ajuda a organitzar càpsules formatives de l'agricultura del sòl viu. Les oferim en jornades tècniques de transferència tecnològica, amb el finançament del Departament d'Agricultura, Ramaderia Pesca i Alimentació.

Durant el 2024, aquestes formacions també es van organitzar en col·laboració amb el Consell Comarcal del Bages

ELS CENTRES EDUCATIUS: ESCOLES I INSTITUTS

El món agrari necessita fer-se un lloc en l'imaginari dels infants i joves del país per assegurar un relleu generacional imprescindible i urgent. Amb els tallers a les escoles i instituts, portem aquest àmbit productiu a col·lectius que poden tenir dificultats per entrar-hi en contacte i fer-se una idea de la importància que té. Alguns dels tallers que hem fet:

- Taller de planter - Escola Lluçanès | Prats de Lluçanès
- Taller de reg - Escola Heurom | Perafita
- Taller del sòl - Escola La Forja | Alps
- Taller i prospecció de varietats locals - Escola Llevant | Oristà
- Taula de cultiu per cedir a horts socials - IES Lacetània | Manresa
- Tallers d'energies renovables
 - Institut Lluís de Peguera | Manresa
 - FEDAC | Manresa
 - Institut Gerbert d'Aurillac | Sant Fruitós de Bages
- Itineraris d'agricultura ecològica - Institut Llobregat | Sallent

LES DADES

126

Alumnes que han passat per la formació organitzada des de L'Era.

226

Alumnes participants en formacions organitzades conjuntament amb l'Escola Agrària Manresa.

+ 100

Persones que s'han beneficiat de la formació organitzada per institucions públiques que han confiat en la nostra associació per dur-la a terme.

283

Persones que han assistit a alguna de les jornades tècniques promogudes per L'Era dins del Pla de Transferència Tecnològica del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, i organitzades per l'Escola Agrària de Manresa.

97

Les persones assistents a les formacions vinculades a les trobades pàgines per l'agricultura del sòl viu.

Des d'Esfera impulsem projectes d'intercanvis d'experiències, de demostració i recerca per difondre models agronòmics que incrementin l'eficiència productiva, augmentin la resiliència de l'agrosistema, ajudin a reduir la dependència d'insums i contribueixin a la millora dels ecosistemes.

L'agricultura regenerativa, l'agricultura del carboni, del sòl viu o les solucions basades en la natura s'apliquen a models agroecològics i producció ecològica certificada.

Tenim alguns fronts oberts:

- Trobades pageses, amb sessions formatives i espai per al diàleg i l'observació a camp, amb visita a finques rellevants
- Butlletí digital mensual de l'agricultura del sòl viu
- Grup de Telegram amb més de 400 persones i subgrups temàtics
- Assajos a finques de cultiu en secà per a la regeneració del sòl
- Participació en l'assaig d'horta sobre sòl viu a la Catalunya Interior
- Participació en el projecte europeu SEACURE

S'ha estat col·laborant amb la [Fundació Ferrer Sustainability](#) per donar formació i assessorament en la regeneració de sòl a les seves finques de Sant Pol de Mar de can Golinons i can Giralt a través de l'aplicació de trinxat de branca, la gestió de les herbes, l'aplicació de biofertilitzants, i altres mesures.

ESFERA
L'AGRICULTURA
DEL SÒL VIU

ASSAJOS DEMOSTRATIUS

Un dels reptes principals que tenim al davant és poder regenerar terres empobrides per anys de producció sense retornar els nutrients que milloren la fertilitat. L'objectiu és tornar a fer-les vives, augmentar la biodiversitat microbiana, la matèria orgànica i els minerals que han de permetre augmentar la producció i sostenir-la en el temps.

Els assajos que hem dut a terme durant el 2024:

- Pujalt i Vilanova i la Geltrú: per tercer any consecutiu seguim amb els assaigs en cultius herbacis extensius a la cerca de pràctiques agroecològiques que ens permetin gestionar les herbes espontànies, sense llaurar i sense herbicides.
- Horta sobre sòl viu en tres finques productives. Entre el 2021 i el 2024, l'associació L'Era ha participat del projecte “Demostració de la pràctica de l'horta sobre sòl viu a la Catalunya interior”, encapçalat pel Centre Tecnològic Beta UVic-UCC. L'objectiu és retornar la vida a l'horta, tot regenerant la biologia del sòl a partir de l'aportació de matèria orgànica rica en carboni.
- Assaig d'aplicació de te de compost en cultius extensius, amb molt bons resultats de millora de la compactació, de la microbiologia i de la producció de sègol.

Consulta els
resultats de
l'assaig d'horta
sobre sòl viu en
aquest
reportatge

EL PROJECTE EUROPEU SEACURE

Els assajos d'horta sobre sòl viu ens han esperonat a continuar i comprovar els efectes d'aquesta metodologia a més llarg termini. Des del 2024 i fins al 2028, això serà possible gràcies a un projecte europeu Horizon Europe de la convocatòria Soil Missions, titulat “Innovation solutions to prevent, reduce an remediate nutrient pollution along the land-river-sea system in the Mediterranean basin (SEACURE)”.

Aquest projecte està coordinat pel Centre Tecnològic Beta - UVic-UCC, amb la participació de l'associació L'Era entre altres entitats de Grècia, Itàlia i Estat espanyol.

En concret, el projecte s'enfoca en l'ampliació i reproducció a escala regional d'estratègies exitoses de gestió de nutrients dedicades a:

- Reduir la contaminació del sòl i millorar la seva recuperació;
- Reduir l'ús de fertilitzants i les pèrdues de nutrients;
- Prevenir, minimitzar i remeiar la contaminació per nutrients en els ecosistemes marins i d'aigua dolça en sis unitats territorials, entre elles la Catalunya Central.

 seacure

LES DADES

267

Participants en les trobades pageses dutes a terme a Manresa, Lleida, Alfarràs, Sant Pau de Segúries, Horta d'Avinyó i Biosca.

1614

Adreces de correu electrònic que reben mensualment el butlletí de l'agricultura del sòl viu.

408

Membres del grup de Telegram "Agricultura del sòl viu", amb 11 subgrups temàtics.

ESPORUS

LA BIODIVERSITAT CULTIVADA

L'erosió genètica de la biodiversitat cultivada s'ha traduït en una pèrdua important de varietats locals que havien arribat als nostres dies gràcies al treball de les famílies pageses que les atresoraven, les passaven de generació en generació i les intercanviaven amb el veïnat o altres professionals.

Esporus és el banc de llavors de l'associació L'Era que s'ocupa de prospectar, caracteritzar, conservar, multiplicar i difondre les varietats locals.

Per fer-ho comptem amb la col·laboració de l'Escola Agrària de Manresa, que ens cedeix 5.000 metres quadrats a la finca can Poc Oli. També tenim l'ajuda de finques col·laboradores que multipliquen part de les varietats. D'aquesta manera evitem que les varietats es creuin per proximitat.

EL CROWFUNDING PER A LA NOVA MÀQUINA D'ASSECAR LLAVOR

Les 355 varietats conservades al banc necessiten tocar terra periòdicament. Això significa que les cultivem, en recollim la llavor, la netegem, la deixem a punt per a qui en vulgui cultivar al seu tros i per tornar-la a multiplicar a la finca i no perdre la varietat. Durant el procés, cal que les llavors s'assequin completament per a una bona conservació. Quan el temps no acompanya, aquest assecatge pot ser que no sigui el més òptim.

Durant la primavera de 2024, la Fundació Triodos ens va donar l'oportunitat de fer una campanya de micromecenatge per poder comprar una assecadora professional de llavors. La Fundació va doblar els primers 2.500 euros aconseguits en la col·lecta i finalment vam poder recollir 6.515 euros.

Amb aquests diners vam comprar l'assecadora i també altres materials per al millor processament de les llavors.

FEM-HO MÉS FÀCIL: EL PLANTER D'ESPORUS

Un dels principals objectius d'Esporus és aconseguir que les varietats locals tornin als horts professionals i també amateurs. Per aconseguir-ho posem a disposició les llavors multiplicades a través de la nostra botiga en línia i algunes botigues físiques d'arreu de Catalunya.

Però no tothom té disponibilitat per poder fer-se el planter. Des de fa algunes campanyes oferim planter de cultius i flors d'estiu, i durant el 2024 vam oferir també planter de cultius de tardor, perquè l'hort es pot viure tot l'any.

Algunes de les varietats de les quals hem fet planter:

- bleda del país
- enciam Morella
- enciam maimó
- enciam del lloc
- escarola de l'avi
- tomàquet de la teta
- tomàquet de penjar dels cent
- camamilla
- pebrot campaneta
- pebrot Italià
- carbassó llarg
- carbassa petita
- esponja vegetal
- albergínia blanca
- alfàbrega morada
- boixac
- rosa mística

LES DADES

365

Varietats conservades al banc de llavors
Eporus

+ 50

Assistents a les jornades de voluntariat
de neteja de llavors

9

Finques col·laboradores que multipliquen
la llavor d'Eporus

82

Varietats multiplicades
el 2024

38

Quilos de llavor nova
procedent de les
varietats multiplicades

80

Donants en el
matchfunding

6.515 €

Import total recollit en el matchfunding entre
l'aportació de donants particulars i la donació
de la Fundació Triodos

AGROCULTURA

LA NOSTRA VEU

Agrocultura és la nostra revista. Cada tres mesos arriba a les bústies per portar actualitat del món agroecològic i de la producció ecològica en format de reportatges, articles d'opinió, articles tècnics, novetats editorials, entrevistes... La publicació forma part de l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català i participa del quiosc ambulant, que porta a pobles petits les capçaleres en català que no troben a la seva població.

A més, cada any oferim un episodi al "Pòdcast de les revistes" sobre temes que tractem a la nostra publicació. El 2024, vam aprofitar l'oportunitat per portar la Xènia Torras, responsable del banc de llavors Esporus, a parlar de la importància de la biodiversitat cultivada.

El Consell de Redacció d'Agrocultura s'ocupa de cercar temes i fer el seguiment de la publicació. Aquest consell està format per persones voluntàries sòcies i no sòcies de l'entitat.

Escolta
el
pòdcast

agrocultura

HEM ESTRENAT NOU WEB

Hem renovat la pàgina web d'Agrocultura i l'hem integrat de manera diferenciada a la pàgina de l'entitat.

Ara, agrocultura.org es pot veure com una secció dins d'associaciolera.org.

El nou espai web inclou articles publicats al butlletí de l'Agricultura del Sòl Viu que es poden consultar en obert. També articles publicats al butlletí informatiu de notícies del sector.

Amb aquest canvi hem aconseguit:

- anul·lar les vulnerabilitats que presentava i que esporàdicament impedia consultar-la
- ampliar la visibilitat de les activitats de l'agenda agroecològica
- treure més rendiments als bàners publicitaris
- augmentar la visibilitat de la botiga en línia
- unificar la imatge del web de l'entitat amb l'espai web d'Agrocultura

L'actualització del web s'ha pogut tirar endavant gràcies a una subvenció del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya.

LES DADES

98

Números publicats

40

Pàgines a color

1200

Exemplars enviats a bústies
cada trimestre

COMUNALITAT

LLAURANT SUPORT MUTU

L'Era participa de la Comunalitat de Manresa, juntament amb la Cooperativa L'Arada, l'associació Sudergintza, La Clara Comunicació i l'associació Senders Vius.

La Comunalitat és una estructura comunitària, un espai que aplega i coordina persones que volen donar resposta a les necessitats dels seus veïns i veïnes de forma col·lectiva, comunalitzant recursos i serveis. El nostre objectiu és treballar per enfortir aquesta xarxa socioeconòmica de proximitat que ja trobem a la nostra ciutat, però també, impulsar noves iniciatives des de l'economia informal del suport mutu i la intercooperació, entre el teixit veïnal, comercial i d'altres projectes col·lectius.

Aquest projecte és finançat per la línia d'Economia Social del Departament d'Empresa i Treball de la Generalitat de Catalunya.

LA LÍNIA DE SOBIRANIA ALIMENTÀRIA

- **La Xarxa d'Horts Socials i Comunitaris**

Aglutina els horts urbans de Manresa per tal de compartir entre totes formacions, recursos i eines.

- **Entre Feixes**

Col·lectiu de recuperació d'oliveres abandonades a Manresa, funciona autogestionadament i es reparteix l'oli en funció de les hores de treball fetes durant la temporada.

- **Menjador Popular i Comunitari**

Espai on teixir comunitat durant l'àpat del dinar. Es troba a l'Ateneu Popular La Séquia cada migdia entre setmana a preus populars, variables segons capacitat econòmica i col·laboració en el projecte.

- **Banc d'Eines Agràries**

Espai per compartir eines entre particulars o petits productors a la comarca del Bages.

- **Xarxa Oliverera de Manresa**

Grup de petites productores d'oli als voltants de Manresa que comparteixen eines, coneixements i viatges d'olives a molí.

LES DADES

10

Propostes formatives adreçades
als participants en la Xarxa d'Horts
Socials i Comunitaris de Manresa

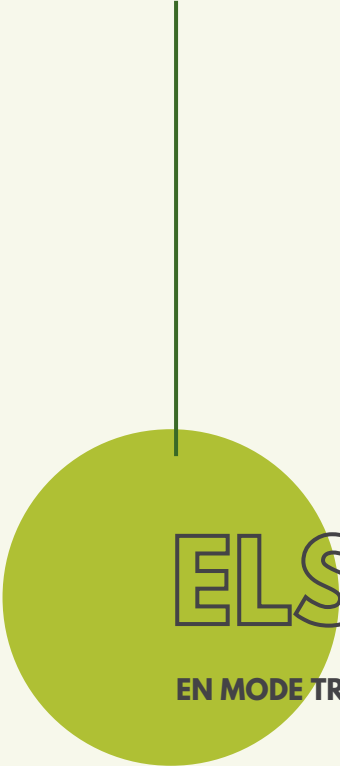
390

Àpats servits al Menjador Popular
i Comunitari entre l'octubre
i el desembre de 2024

286

Participants en les activitats vinculades
a la línia de sobirania alimentària
de la Comunalitat de Manresa

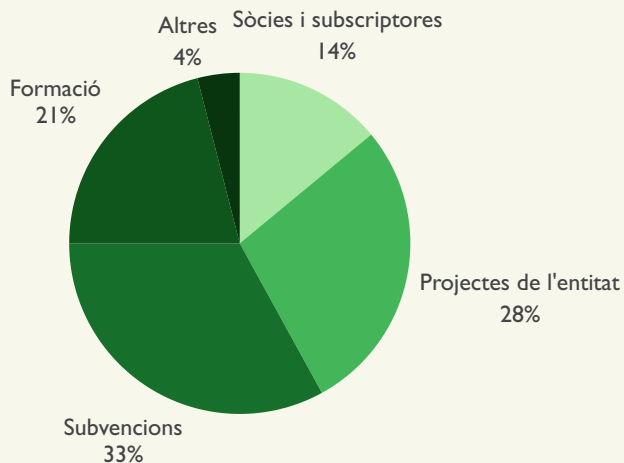

ELS COMPTES

EN MODE TRANSPARÈNCIA

INGRESSOS

33.920 €

Persones sòcies i subscriptores

66.903 €

Projectes de l'entitat

77.805 €

Subvencions

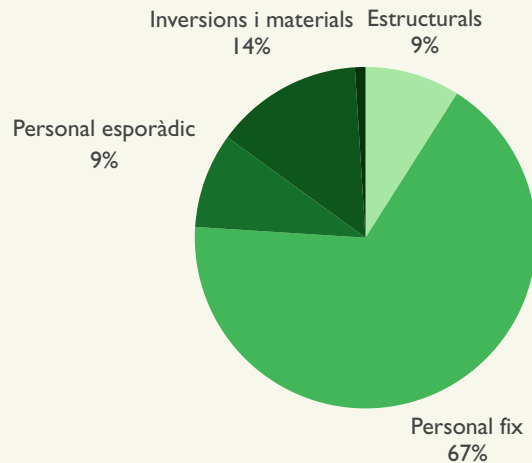
49.776 €

Formació

8.672 €

Altres

DEPESSES

21.669 €

Estructurals entitat

167.220 €

Personal fix

22.288 €

Personal esporàdic

34.166 €

Inversions i materials projectes

4.223 €

Altres

Amb el compromís de seguir sembrant coneixement i cultivant agroecologia,
a L'Era continuem construint un futur arrelat a la terra i a les persones.

l'era espai de recursos agroecològics

Av. Universitària, 4-6. Edifici FUB I
08242 Manresa

Tel. 938787035 / 672 337 305

info@associaciolera.org | [@associaciolera](https://www.associaciolera.org) | <https://associaciolera.org>
